

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra. I kor. Egy óra. I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utóza 47. és 48. szám.

Az urak és a zsidók ellen.

A Nagyváradai Naplóból olvassuk: A múlt hét elején, valamelyik éjjel a vasut felé vitt az utam s a kórház tájékán feltűnt néhány gubás oláh ember, amint falusi embernek tisztességtudásával reám köszöntötték a jóéjszakát. Szilágyi oláhok voltak Gyümölcsényes és Detrethem községekből. Pár szó beszélgetés után láttam, hogy nem valami kis ügyben jöttek be Váradra. De ravaszáguk elég együgyű volt ahhoz s az első embernek, ki velük nyelvükön tudott beszélni, elmondták, hogy miben járnak. De amit megtudtam tőlük, elég volt ahhoz, hogy a szó szoros értelmében a megdöbbenés rázzon meg. A dolog rövid előzménye az volt, hogy valami nagyváradai ember járt a vidéken s ott beszélt szocialista eszmékről. Ugy látzik, ezt néhány értelmesebb ember felhasználta és egy olyan mozgalom szülésének lett az előidézője, melynek következményei, ha valami csoda nem történik, beláthatatlanok lesznek.

Parasztlázadás van készülődésben . . .

A Berettyó völgyében fel a nemzetiségi vidékig a tavaszra parasztlázadás van készülődésben.

Alig másfél hónappal ezelőtt, mikor először járta be a sajtót a szilágyi szocialista mozgalom híre, odalent jártam s kérdezősködtem az ottani uraknál. Nevettek: — Szajaskodik a paraszt mindig. Ez az egész!

De a mit ettől a néhány paraszttól hallottam, ez mást mondott. Nevetséges érzelmekről beszélni, virradatról, hajnalról szólnak a lapok vezércikkelyei s nem gondol arra senki, hogy e hajnali pirkadást szülőházaink lángja fogja képviselni. Nevetséges érzelmekről beszélni, de úgy éreztem, látnom kell szememmel, hallani füleimmel, hogy mi készül odalenn.

Lopva, titokban végigjártam a Berettyó völgyét, Nagyfalutól fel a hegyekig. Hihetetlen. Bekötik-e a szemüket az urak, a szolgabírók, jegyzők? Nap-nap után gyűlnek össze, már ma éjjel a parasztlázadás s sehol mást nem hallani, mint hogy:

— A nyáron urat kaszálunk, meg zsidót!

Minden úr ellenség.

A magyar falukban az urak ellen, a nemzetiségi községekben a zsidók ellen készülnek. Az egyik jegyzőt megkérdeztem: hát ezt így nézik tetlenül? Azt mondja:

— Ferblizni jönnek össze. Hiába büntetem meg őket. A bíró pedig mindig leskelődik rájuk.

S a bíró pedig épp akkor tüzelte őket a báró bérilője ellen.

A nép szegény, földhöz ragadt, földmivelésből él. Az oláh rész azt csinálja, a mit a pápa meg jegyző akar, a magyar ur-

gyűlölő, ravasz, alattomos s teljesen műveletlen. Az uri birtok mind bérbeadva s mind megterhelve. Birtokos és bérlő egyre tiltakozik, mindegyik a maga hasznát akarja megszerezni, a nép sem albérlő, sem hányadhoz nem igen tud jutni. Ez a nyomorúság az egyik oka a mozgalom terjedésének, a másik közigazgatást, a mely süket volt és süket mindég — lefelé. Egyes jegyzők határokat szereztek össze hivatalos segédlettel, főszolgabírók kényuri hatalommal uralkodtak a népen.

Minden urban ellenséget látnak s az ő szempontjukból nem igaztalanul. Egy krasznai ember mondta nekem: Ha tekintetes ur, pofon üt, ha zsidó ur, a bőromet nyúzza le. Ha gazda, a csontom kell, ha szolgabíró, a lányom kell. No de nem sokáig.

Nincs a gondolkodásukban, hogy tulajdonképpen mit akarnak. Érzik a nyomort, haraguznak az urra, meg a zsidóra, fel vannak lázítva s csak a jelszót várják, hogy kezdjenek pusztítani, gyújtogatni és ölteni. Csodálatosan hamar felejt az ember. Alig pár év előtt Bánffy János bárót alig tudta a csendőrség megmenteni három falu fellázadt népe elől, mert hát a báró egy embert agyonlőtt. A nép nem feledett ilyen hamar. Gyülekezik, suttog, készül valami borzasztóra.

. . . Akkor jaj nekik.

Egy sötét éjjel mentem be Szilágy-somlyóra. A nagyvendéglő előtt állanak várakozva az urak kocsijai. A kocsisok, meg néhány alak úgy csendesesen beszélnek valamit. Arra megyek, elnémul a suttogás. Ezek bizonyára jobban tudják, mi van készülődésben.

Blahánéről.

Az aranyos Blaháné itt léte alkalmával, jóllehet a társaság megtette a magáét, mert három olyan zsúfolt ház volt, hogy egynémelyik színházi habitué a kezét tördelte, mert nem juthatott be, mégis rosszul esett a Blaháné imádóknak, hogy egy némely semmivel meg nem elégedő urfi oda vágta, hogy minek rontsam én az illuziómat, mikor virágában láttam, most meg mikor már öreg lett, akkor felemelt helyárák mellett nézzem.

Nincs igazuk, mert ezelőtt 39 évvel, mikor a debreczeni színházat megnyitották, még akkor voltak csak felemelt helyárák.

De erről később.

A „Pallas“ nagy lexikona szerint Blaháné született 1850 szeptember 5-én. Tizen-négy éves korában már a Völgyi társulatánál volt Budán. Tizenöt éves korában Szabadkára szerződött, Sipos társaságához, ahol a katonaezred karmestere, Blaha felismerve talentumát, feleségül vette. 1866-ban jött Debreczenbe.

Nem lehetséges tehát, hogy Blaháné

mint Kölesy Lujza már a Péterfia utcái bódében játszott volna.

Különbösen az újságíróknak könnyű a feladatuk ezekről meggyőződni. A városi nyomda jelenlegi kezelői szívesen megmutatják a régi szinlapokat. Be van ott kötve évről-évre mind. Vandal kezek már kitéptek egyet-kettőt, de azért kevés városban vannak meg a szinlapok ily egész tömören.

E sorok íróját csak az érdekelte, hogy mikor nyílt meg a mi szép debreczeni színházunk. A szinlap a megnyitó előadásról a következő:

1865 október 7-én Első színi előadás.

I. Prolog, irta Jókai Mór, előadja Jókainé.

II. Néphimnus Kölcseytől, az összes személyzet, vezeti Jakobi karnagy.

III. Ünnepi nyitány, szerzette Zsák Vilmos karmester.

IV. *Bánk bán.*

II. Endre	Együd.
Getrud	Jókainé.
Ottó testvére	Hegedüs.
Bánk bán	Molnár.
Melinda neje	Libera Gizella.

Soma fiacskájuk	Kovács Ella.
Petur bán	Rónay.
Miskabán	Foltényi.
Solóm mester fia	Chován.
Isidora	Piffkö Lina.
Biberach	Gárdonyi.
Tiborez	Dóczy.

Árak: Alsó és közép páholy 8 frt., családi páholy 12 frt., felső páholy 6 frt., támlásszék 2 frt., földszint 1 frt., karzat 50 kr.

Az árak tehát két és félszer fel lettek emelve, mert rendszeren Alsó és középpáholy 3 frt volt (ma 9 korona) a családi páholy pedig 5 frt.

Szép lehetett az az előadás. Jókainé, Molnár, Rónay, a már akkor is öreg Dózsa mint Tiborc. Foltényi bácsi emlékeztetik reá.

Sok szép művész estét szerzett nekünk Blaháné, a helyett hogy azt vitassuk, hogy milyen az életkora, azt bámuljuk mily nagy-szerű az életkedve. A bécsiék Gallmayert, meg Geistingert még mindig istenítették, mikor jóval idősebbek voltak a mi kedves, aranyos „Blahuczánéknál.“

Mandel és Társa

czég Piacz-u. 44. szám. Ajánlja a tisztelt közönség figyelmébe **saját műhelyében készült**, valamint a most érkezett **tavaszi ujdonságait** női, férfi és gyermek cipőkben, miért is ne kimélje senki a fáradságot, mert jelenlegi raktárunk a legtökéletesebb választékot nyújtja, a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig.

Mérték szerinti megrendelések a saját műhelyünkben készülnek!

mint odabenn a szolgabíró. Azok a tekintetes urak odabenn igen érdekes, jóra való öreg és fiatal emberek, csak nem akarják elhinni, hogy hajnalodik, míg az ő kakasuk nem kukorékol. Pedig lehet, hogy a nem is kakas, hanem kappan. Lehetetlen ezt a földet, remegve nem féltetni a biztos veszedelemtől, ezek a tekintetes urak el nem hiszik, hogy a lábuk alatt forrong a föld. A főszolgabíró nagy ur, tekintélyes ember, a főispán még nagyobb ur, őket csak nem zavarhatja az ember ilyenekkel. A belügyminiszteriumban az anyagot ugyan feldolgoznak esetleg drámának, de rajtunk az Isten segít.

A nyilvánosság előtt apellálók mindenkire, akinek van képzelete elképzelni egy parasztlazadás borzalma: a Rév alatti oláh faluk népét a vezetők akkor támadják meg, mikor az ex lex után megkezdik az adószedést. Ez az ürügy, ez a terv. Avval bolondítják a népet, hogy az adót nem kell többet fizetni, de ha egyszer a zsidók meg az urak akarják, akkor jaj nekik! A dátum elég közel van tekintetes urak, az Istenért. ébredjenek!

K. Simó Ferencz.

Héderváry lemondása.

Eredeti tudósításunk.

Minden napnak meg van a maga szenzációja. A mai napon Héderváry gróf öfelsége személye körüli miniszter csinált meglepetést. Az egész ország belenyugodott már abba, hogy nem mond le a mandátumáról, s íme ma Perczel elnök váratlanul bejelentette Héderváry lemondását. A képviselőház meglepetten hallotta ezt a bejelentést és sokan azt hitték, hogy Héderváry egyáltalán nem akar mandátumot vállalni. Elég neki a miniszterség is.

A temesi képviselők éppen olyan nem kisebb meglepetéssel hallották a lemondást. Tudósítónk megkérdezte Lendl Adolf temesrékási képviselőt, hogy fel fog-e lépni újra Héderváry Temesvárott?

— Nem tudom, de azt hiszem igen.

— Megválasztják-e újra?

— Azt sem tudom, de annyi bizonyos, hogy ha fel is lép, erős küzdelme lesz és nincs kizárva, hogy megbukik.

— Ki lesz az ellenjelöltje és milyen pártu ember?

— Pártonkívüli ellenzéki. Nem vagyok fölhatalmazva, hogy a nevét megmondjam. Olyan férfi, akiben nemcsak az ellenzéknek, hanem az elégedetlen kormánypártiaknak is bizalma összpontosul.

— Van-e az ellenzéknek Temesvárott nagy tábora?

— Most már igen. És ez a Temesvári Hirlap érdeme. A jelen esetben pedig azt is számításba kell venni, hogy a polgárok méltán neheztelnek Héderváryra, mert az egész képviselő-sége alatt feléjük se nézett. Mi számítunk a polgároknak.

Országgyűlés.

Eredeti tudósításunk.

A mai ülés érdekessége, hogy Héderváry gróf lemondott képviselői mandátumáról s ezzel Temesvárott új választásnak

veti alá magát. Ezzel egy sokat vitatott közjogi kérdés dőlt el azok javára, a kik a lemondás szükségét vitatták.

A technikai obstrukció folyamatban van. **Holló Lajos** egy, **Lengyel Zoltán** tizenkilencz módosítást nyújtott be a jegyzőkönyvhöz.

Ezek elintézése után az öreg **Madarász** az idegen mandátum szó ellen indított hadjáratot és a magyar megbízó levelet ajánlotta helyébe. **Ugron Gábor** arról kért felvilágosítást, miért hívnak a központba 240 markos csendőraltszót polgári szolgálatra? Talán a ház szabadságának leverésére. A többség nevetett és azt kiáltotta:

— Rémkép!

Tisza gróf azonban hallgatott.

Ezután névszerint szavaztak **Lengyel Zoltán** tegnapi **Rakóczi** indítványára, majd mikor ezt elvetették, **Holló Lajos**, **Molnár Jenő** és **Lovász Márton** a politikai helyzetről kívántak nyilatkozni, de az elnök azt nem akarta megengedni, mire **Molnár** és **Lovász** kérése fölött névszerint szavaztak. Így működik az obstrukció a megállapított haditerv szerint.

Elnök **Perczel** Dezső megnyitván az ülést, felolvastatja a mult ülés jegyzőkönyvét.

Holló Lajos: Nehézmenyezi a jegyzőkönyv ana kitételét, hogy „**Rakóczi** hamvának visszaszállítása”, kéri, hogy e helyett „**hazaszállítása**” kifejezés vétessék fel.

Daróczy Aladar konstatálja, hogy a jegyzőkönyvben mindenütt **hazaszállitás** áll, csak ott, a hol **Hock János** indítványa van szösz szerint felvéve, ott használták a valóság-nak megfelelően a „**visszaszállítás**” kifejezés.

Elnök: Nem is lehetett a jegyzőnek másképpen eljárni, mint hogy **Hock János** indítványát, ha még hibás kifejezést tartalmaz, helyes, eredeti szövegben vette fel.

Lengyel Zoltán: A jegyzőkönyv felvételében az utobbi időben határozottan javulást konstatal. (Derűltség.) Megis a rend kedvéért kénytelen a mai jegyzőkönyvhöz 12 stílus és a más módosítványt benyújtani.

Elnök: A jegyzőkönyvhöz senki sem kíván szólni, a vitát bezárja. Következik a határozathozatal.

Holló Lajos: A jegyző felvilágosítására indítványát visszavonja.

Elnök: Ugy találja, hogy a **Lengyel Zoltán** által ma benyújtott módosítások között sok olyan van, amelyek felett a ház már korábban határozott és a házszabályok 288. szakasza értelmében újból határozni nem lehet. (Felkiáltások a baloldalon: **Melyek azok?**) Az első módosítás szerint az evszám 1904 szóval irandó, e tárgyban már határozott a ház!

Lengyel Zoltán: A házszabályok e magyarazata ellen tiltakozik, de végre is visszavonta erre vonatkozó indítványát.

A második indítványról való döntés előtt az obstrukciók szünetet kértek. Az elnök az ülést 5 percre felfüggesztette.

A szünet után **Lengyel** összes indítványait szavazás útján elvetette a ház.

Ezzel a jegyzőkönyvet hitelesítették.

Elnök jelenti, hogy **Khuen Héderváry Károly** gróf temesvári mandátumáról lemondott.

Madarász József kéri az elnököt, hogy máskor mandátum helyett megbízólevélről beszéljen.

Ugron Gábor napirend előtt szólal fel a miatt, hogy a csendőrségtől altiszteket toboroznak 1800 korona fizetéssel, szolgálatra és egyszersmind arra is figyelmeztetik őket, hogy elszántságot kívánnak tőlük. Kétszáznegyven csendőraltszót akarnak elvonni

a magyar csendőrségtől. Mivel azt a 240 markos legényt a magyar parlament megfélékezésére is felhasználhatják, felvilágosítást kér az ügyről a honvédelmi minisztertől.

Honvédelmi miniszter nem volt jelen s így a felszólalás válasz nélkül maradt.

Ezután a ház áttért a napirendre. Névszerinti szavazással elvetették **Lengyel** indítványát, melyet a Ház tegnapi ülésében **Szilágy vármegye** felirata kapcsán tett.

Az ujonczjavaslat tárgyalása előtt **Holló Lajos** a házszabályokhoz kér szót, hogy a politikai helyzetről nyilatkozhassék. A Ház többsége nem adta meg az engedélyt.

Molnár Jenő ugyancsak e czímen kér a háztól engedélyt felszólalásra. Ellenzék névszerinti szavazást kért, a többség meg nem adta.

Lovász Márton szintén e czímen kér felszólalásra engedélyt, a többség meg nem adja.

Ezután az elnök előterjeszti, hogy a **Tisza**-féle indítványt tárgyalásra tűz-zék ki.

Polónyi Géza konstatálja, hogy a **Tisza**-féle indítvány megdöböntö. Az konfiskálja a szólásszabadságot. És rendőri közeggé aljasítja az elnököt. Az elnök az ezidőszerint érvényes házszabályokkal is korlátozhatja az obstrukció tulkapásait.

Erdélyi Sándor: Lehetetlen!

Polónyi Géza: Persze, Önnek! **Kijelenti, hogy minden eszközzel harczolni fog** a házszabály módosítás ellen; mert **azt a legsúlyosabb megítélés alá eső árulásnak tartja.**

Tisza István megtagadja azon az ellenzéki pártoknak tett ígérését, hogy a házszabályokhoz nem fog nyulni. Ilyen ígérést soha sem tett. A többségnek nemcsak joga van ahhoz az elbánáshoz, sőt jelen körülmények között kötelessége is. Egyébként is a pártközi bizottság ejti meg a revíziót.

Elnök tiltakozik **Polónyi** azon vádja ellen, hogy a házszabályok be nem tartásával hizlalta az obstrukciót.

Polónyi Géza konkrét esetre hivatkozik, a midőn most is az elnök tárgyalatni engedte a módosító indítványt, holott azt csak az ülés végén lett volna szabad.

Lengyel Zoltán a jobboldal viharos közbekiáltásai között hozakodott elő a maga mentelmi esetével, midőn őt megbüntették, a többi képviselőkkel szemben pedig nem hajtotta végre az elnök a határozatot.

Majd az elnök és ismét **Lengyel** felszólalása után az ülés 3 órakor véget ért.

Vármegyénk és a közelvidék.

A biblia ünnepe Hajdunánáson. Hajdunánás buzgó református népe egészen betöltötte az Urunk házat f. hó 6-án. A 137-ik dics. 1. 2. 4. versének éneklése után, a városi dalárda adta elő nagy szabadsággal **Bethoven** gyönyörű énekét, ezután **Benkő Lajos** ref. lelkesz tartott magas szárnyalásu, gyönyörű egyházi beszédet. Megkapóan ecse-telte azon küzdelmet, melyet **Róma** és **Bécs** követett el, a biblia terjedésével szemben. Az egyházi beszéd után a városi dalárda énekelte a **Hymnuszt**. Istenisztelet után a gimnáziumi tornateremben 100 szegénysorsu elemi iskolai tanuló gyűlt össze, hol ének és ima után a tanítótestület jelenlétében

Benkő Lajos ref. lelkész szép beszéd kíséretében 100 drb ujszövetséget osztott ki a gyermekek között.

Hazafias estély Hajdunánáson.

A hajdunánási iparos olvasókör a hajdunánási iparos dalkör közreműködésével 1904. márczius 15 én zártkörű táncmulatsággal egybekötött hazafias estélyt rendez a Bocskai-szálloda dísztermében a következő műsorral: 1. Szózat. Egressi B.-tól. Előadja az iparos dalkör. 2. Talpra magyar Petőfi S.-tól. Szavalja: Máró István ur. 3. Beszéd. Tartja: Dobrossy István ip. isk. igazgató ur a dalkör vezetője. 4. Márczius 15. Szavalja Rimár Pál. 5. Kurucz dal 1704-ből. Előadja: az iparos dalkör. 6. Felolvasás. Tartja: Lendvai József. 7. Fiamhoz. Irta: Kunsági. Szavalja: ifj. Mikó Gyula. 8. Hymnusz. Előadja az iparos dalkör. Belepti-díj személyenkint 1 korona. Italokról a rendezőség gondoskodik.

A kétlábu bárány. Ez sem mindennapi történet. A balmazújvárosi Jenőházi tanyán történt, a hol a juhászok telettetnek és elletnek a melegpárás, szalmával gazdagon almozott hodályokban. Mintegy 8—10 napja egy 11 év körüli sihederke bódorgott be a juhásztanyára. A juhászok pártját fogták a kis fiucskának, a ki árva gyereknek adta ki magát. Az emberséges juhászok oltalomba fogadták a kóbor gyereket. Maradék ételt is adtak neki; de meg éjszakai fekvőhelyet a melegpárás, a szalma derékaljas hodályban, a bégető báránykás szelid anyajuhok között. . . . Multak a napok, az éjszakák, mignem az egyik délelőtt két lovas csendő került a juhászok tanyájára, a kik vallatóra fogták a kóbor fiucskát. A fiucska érdekes vallomást tett. Elmondta, hogy Zemlényi Jánosnak hívják. Encsencsről való. Az apja 1 frt 50 krajczárt bízott rá, hogy vigye el a tanító urhoz. Azonban a Jani fiu mást gondolt, kiment a vasuti állomáshoz és 20 krajczárért jegyet váltott Nyiregyházára; majd másik 50 krajczárért Debreczenbe hozták és itt minekutána a harmadik 50 krajczárt bekosztolta, üres zsebbel így vágott neki a pusztának és így kóborgott el az emberséges juhászok tanyájára, a hol az ételmaradékból elődött, de még ezt is vallotta:

— Hát instállok, a mikor már elaludtak a juhászbácsik, az anyajuhokhoz lopódtam és annyi juhot szoptam sorra, a meddig jól nem laktam . . .

A jenőházi emberséges juhászok baraczkot nyomtak a „kétlábu“ bárány ravasz kobakjára, a kit a csendőrök vettek pártfogásba. Most már a kalandos fiut hazaszállítják Encsencsre; az ilyenekből növekednek a Jelky Andrások.

Márczius 15-dike B. ujjvárosán. Balmazújváros-község derék előjárósága az idén is megünnepli márczius 15-ikét. Ugyanezen alkalomból a b. ujjvárosi 48-as kör és a polgári olvasókör ünnepi táncvizigalmat rendez.

Főispáni körut a megyében. Az új főispán, Domahidy Elemér körutra indult a megyébe. Kedden Hajduböszörménybe ment ki.

Sámson község zár alatt. Hajdusámson-községet sertésvész miatt zár alá helyezték.

Halott az ákáozfán. A kis Szerep községben ritka esemény okozott izgalmat. A falu végén levő szőlőskertben egy kétágu ákáozfán ott találták felakasztva Mille Gábor jómódu gazda holttestét. A cigányok bukkantak rá a feloslásnak indult tetemre s azonnal jelentést tettek az előjáróságnak. Nyomban megindították a vizsgálatot, amely kiderítette, hogy Mille Gábor öngyilkosságot követett el. A szerencsétlen ember már régóta buskomor volt. Gyermekeinek sorsa aggasztotta és sehogysem volt kibékülve az étellel. A jóra való ember pár nappal ezelőtt eltűnt, s hiába keresték övét.

Lengyel Zoltán az Uj-pártban.

Lengyel Zoltán, az agilis képviselő, a ki tántoríthatatlan hűséggel küzd a nemzeti jogok mellett: vezércikket irt az Uj-párt hivatalos folyóiratába a „Magyar Közélet“-ben s ebben örömmel üdvözlö az Uj-pártot, az Uj-párt hívéül vallván magát. A felette érdekes és érdekes sorokat így fejezi be Lengyel Zoltán:

„Az az idő, mely a nemzeti párt fuziója óta lefolyt, amelyben a függetlenségi párt kezében volt a nemzeti ellenzéki monopoluma, mutatja, hogy ez a monopolum nem a függetlenségi politika hatalmát, hanem csak egyes emberek allenzéki hatalmi és befolyási monopolumát teremtette meg, de a függetlenségi politikát lejtőre vitte. A függetlenségi párt így markirozó ellenzékké és dogmatikus, elvhirdető párttá vált s ennél fogva épp a függetlenségi párt ma és ilyen alakjában: a legnagyobb akadály magyar hazánk függetlenségének. Elvhirdetőkre is szükség van, az igaz, de ez vén hőcsészeknek való, nem politikai pártnak. *Politikai párt cselekvésre alakul, hogy a mit hirdet, meg is valósítsa.*

Bánffy báró egész vállalkozása ilyen színezetű. Ő már volt miniszterelnök. Tudja, mit és hogyan kell keresztülvinni. Összekötése van az összes vezető körökkel. A mult tapasztalatán áll, tudja, hogy nem elég a hatalom keresztülvitelre, de szükséges, hogy e célokra az egész nemzet meggyőződés legyen, előkészüljön és szerveztessék. Csak a szervezett agitáció talajából kinőtt párttal lehet ezt megcsinálni, mikor ennek nyomása alatt ezt a politikát az udvar is elfogadni volt kénytelen, nem oda kommandirozott vezérrel, a mi'ven annak idején volt s inventáriumos mamelukhaddal. *Ő az első bukott kormányfő, ki ellenzékbe ment.* Helyes uton jár. Ábrándjainak megvalósulásán fáradoz. Tetterős kézzel veszi kezébe a gyepőt. Mi, a kik nem akarunk örökké függetlenségi maradni, de a magyar önállóságot mihamarább és bármi uton elérni akarjuk, üdvözlöljük őt, kezét fogunk vele. *Amig ez uton jár, követjük is, mint igaz embert.* Azt várjuk tőle, hogy meg is csinálja a mit hirdet. Haladjon előre s az elvtagadás világában üstökösként hasítson új utat nemzetéletünk horizontján.“

Biró Lajos magán-beszélgéseiből.

A Debreczeni Protestáns Lap után.

A lángoló víz.

Hogy Szeleo szigetén, meg később másutt is a „Meriangien“ (— varázsló) hírébe jutott bíró, abban nagy szerepet játszott a közönséges borszesz is, a mit Biró, mint rovatgyűjtő állandóan magával hordott. Természetesen a benszülöttek a borszeszt közönséges víznek tartották s elszörnyűködve

nézték mindig, hogy Biró a vizet is meggyujtja!

A halottak etetése.

A halottak csontjai közzé ételneműket tesznek. Ebből azt lehetne következtetni, hogy a szellemimádásnak olyan neme divatos náluk, a milyennel p. o. az indogermán ősnépeknél mindenütt találkozunk, a kik azt hiszik, hogy az elhalt emberek szellemei állandóan ott tartózkodnak a ház körül s várják, hogy az életbenlevők regenerálják őket; mert hitük szerint az ételben és italban nyerik a szellemek azt az új meleget, mely fagyos substantiáikat felhevíti. A ki a vallásbölcsészetben járatos, az tudni fogja, hogy ez a felfogás az indogermán népeknél általános. Mikor Biró a pápuák fent említett szokásáról beszélt s említette a halottak csontjaival eltemetett vagy a korral-zátányok alá dugdosott élelmiszereket, először e sorok feljegyzője is azt hitte, hogy az indogermán, vagy árja szellemimádás egy nemével van dolgunk. Azonban Biró további magyarázatából azt kell következtetnünk, hogy a kétféle hitnek semmiféle köze nincs egymáshoz. Beszélt ugyanis Biró, hogy a pápuák szigorúan megkülönböztetik a lelket és a szellemet (ugy mint a spiritisták a szellemet és az ód-vagy asztrál-teetet, — műnyelven: perispiritet!). Már most azt hiszik, hogy a lélek a halál után elmegy valahová ismeretlen meszeségbe, de a szellem ott marad mint kísértet. Ezt aztán táplálni, etetni kell, mert különben a szellemek lopásra vetemednének s így az élőknek sok kárt tennének. Ezért hát nemcsak a csontok közé raknak étzszerket a pápuák, hanem a temetés után odarakják a halott sírjára a meghalt ember dárdaját, hálóját s mindennemű vadász és halász szerszámaikat, hogy ha ehetség a szellem, mint kísértet, vadászhaszék, halászhaszék. Sőt tesznek a sirra kész ételeket és gyümölcsöket is; később aztán ezeket vizsgálják, mert azt tartják, hogy a szellemek csak a tápszerek árnyékát eszik. Vallásuk tehát határozottan animisticus természetvallás, de a melyben szerep jut az ősök szellemei kultuszának is, ugy a mint azt Herbert Spencer tanította.

A pápuák hite a paradicsomról.

A vallásbölcsészettel foglalkozók előtt ismeretes, hogy az arabok Izzam előtti ősvallásában milyen nagy szerepet játszanak a kigyók; ezek az állatok később itt mint a „Dzsinek“ inkarnációi szerepelnek. De elég nagy szerepök van a kigyóknak a magyar, tehát turáni eredetű ősmesékben is; sőt ropant szerep jut neki, a mint tudjuk. — a bibliai első pár ember paradicsomi történetében is. Már most Biró Lajos azt mondja, hogy a mi nálunk meg az ő araboknál, meg a bibliában a kigyó, — ugyanaz a pápua szemében a gyík. A mint üldözik s hárákadnak, a mint agyonverik a kigyót a mi gyermekeink, éppen ugy üldözik és verik agyon a gyíkot a pápua gyermekek, még pedig ezzel a szemrehánvással: „*Minek ragtad el a kötelet!*“? Tudniillik azt hiszik, hogy valaha az emberek fent az égben éltek; jól ment a dolguk; nem kellett dolgozni és mégis bőven volt hal, vad, tőrő (krumplihoz hasonló, de Biró szerint ennél sokkal jobb gumós növény!) Egyszer aztán a gyík elhitette az emberekkel, hogy lent a földön még sokkal jobban menne a dolgok. Ezek hittek neki, egy nagy kötelet fontak, azon lemásztak a földre, — a gyík pedig hirtelen elrágta a kötelet s így estek ki az emberek a menyországból! Ezért haragszik a pápua-gyermek a gyíkra. Csak mellékesen említjük itt meg, hogy micsoda feleséges alkalom kínálkozik itt a semita eredetű szent történetek és a pápua-mitho-ok összehasonlítására!!! Csak örökre igaz az, a mit a Zsidókhoz irt levél 1-ső fejezetének 1-ső versében olvasunk: „*Minekutána az Isten*

sok rendben és sokképen szólott volna régen az Atyáknak a próféták által, ez utolsó időkből szólott nekünk az ő Fia által."

[Folytatjuk]

Mi az ujság?

A vándorlegény halála. Csütörtökön délután egy öreg vándorlegény érkezett Kápolnára. Mikor a templom elé ért, hirtelen összeesett. A helyszínén megjelent orvos már csak a beállott halált konstatálhatta. A halottat a temetői halottasházba vitték.

Japán nemesei. Japánnak jelenleg 10 hercege, 25 marquisja, 80 grófja, 352 vicomteja és 98 bárója van. A tíz hercegi családnak joga van ahhoz, hogy a császár leányaik közül válaszszon feleséget a trónörökös számára.

Tolvajhumor. A korneuburgi esküdt-bíró előtt a napokban egy elpusztíthatatlan humorral bíró jó mákvirág állott ismételt lopás vádjával terhelve. Többi között egy kerékpárt is csent a tipikus alak, akihez az egyik törvénytörő bíró ezt a kérdést intézte: — Tehát ezt is beismeri.

Vádlott: Természetesen.

Károsult: A kerékpárt 100 koronára becsülöm.

Vádlott: Nagyszerű, hogy a károsultak manapság már mindent maguk szeretnek megbecsülni. Lelkemre mondom, hogy legközelebb, ha megint lopni megyek, egy hites becsüt is viszek majd magammal. (Viharos derűség.) A vidám értéktároló 5½ évig tartó börtönre lett ítélve, amelyet alkalmassint szinte törhetetlen, egészséges humorral fog leülni.

A főszolgabíró pofonja.

Végzetes arculütés.

Nem a kaszárnyában s nem is a korcs-mában csattant el az a végzetes pofon, a melyről itt beszélni fogunk s nem is arra nézve lett végzetes, a ki kapta, hanem arra aki adta. Egy tiszamenti községben történt a nevezetes eset, a mult esteztendő vége felé. A főszolgabíró ur vendégségbe ment az orvoshoz s mivel az utja nagyon rövid volt, hát gyalog indult neki. Koromsötétség volt az elhagyott falusi utcán, s a sötétség veszedelmét növelte a nagy sár, a mely elnyeléssel fenyegette azt, a ki a gyalogjárón végigragokott padlóról letért. Egy helyen szembe-került a főszolgabíróval valaki.

— Térjen ki mondta a főszolgabíró.

— Térjen ki az ur, felelte a másik.

A főszolgabíró sem szólt többet, hanem teljes erejével arculütötte az ellenkező embert, azután tovább ment, mint a ki jól végezte dolgát. Másnap délelőtt beállit az új boltos a főszolgabíróhoz és elpanaszolja, hogy valaki arculütötte az este, de nem tudja kicsoda.

— Talán a másik boltos, a ki ellensége, vélte a főszolgabíró.

— Nem tudom.

A főszolgabíró becsitálta a másik boltost.

— Maga az este fölpofozta ezt az embert.

— Én? ki sem mozdultam egész este.

— Ugyan — mondta a főszolgabíró ne hazudjék. Rábizonyították magára, hogy maga volt a verekedő. Ezért lecsukatom őt napra.

A kereskedő le is ülte a büntetést, de nem hagyta annyiban a dolgot. És apránként kiderült, hogy a pofozkodó maga a szolgabíró volt, a kit eként felfüggesztettek az állásától, mert olyat itélt el, a kiről ő tudta legjobban, hogy ártatlan.

Az ázsiai világháború.

Wladivosztok ostroma.

Az orosz távirati ügynökség tudósítója jelenti Wladivosztokból: A tegnapi ostrom komoly kárt nem okozott. Csak egy iparosnak fából való házát ütötte át egy 15 hüvelyes löveg. A löveg áttörte a tetőt, a falat, az udvarra esett és egy nőt megölt. — E löveg Sokov ezredes házába repült, áttörte az ezredes halószobáját, összetörte a kályhát, keresztül ment a falon és a pénzszekrény közelében fölrobbant. A pénzszekrény mellett álló őrt elborította a föld, de az őr nem vesztette el lelki bátorságát, hanem azt kiáltotta, hogy vigyék ki a zászlót, mire az ezredes neje és egy katona ezt meg is tették. Tűz sehol sem tört ki. A szibériai tengerészeti kaszárnya udvarán egy löveg fölrobbant és őt tengerészt megsejtett. Különbösen senki sem sérült meg. Épp így anyagban sem esett kár. Űtegeink azért nem lőttek, mert kevés valószínűség volt arra, hogy a távol lévő ellenséget eltalálják és a szándék az volt, hogy az ellenségnek ne árulják el korán az Űtegek helyzetét. Ama hajókat illetőleg, melyeket Aszkold közelében és a Maydel hegység közelében láttak, azt vélik, hogy torpedónaszádok voltak. Az ellenséges hajóhad egy páncélos hajóból, négy páncélos és két nem páncélos czirkáló hajóból állott.

Az új osehok a ozárhoz.

Bécsből írják, hogy a képviselőház új cseh pártja elhatározta, hogy a czárhoz föliratot intéz, a melyben azt az óhaját fejezi ki, hogy az orosz fegyver győzedelmeskedjék ellenségén az összes szlávság javára.

Wladivosztokot újból bombázzák.

Wladivosztok előtt a feltűnt japán hajóraj bombázza az erődöket. Az Idzumo japán czirkáló elsúlyedt.

Urius japán tengernagy, akinek parancsnoksága alatt történik Wladivosztok bombázása, még 3 japán hadihajót vont a harcra. A kikötőben levő három orosz czirkáló megsemmisült.

Páris és a háború.

A párisi községtanács 54 szavazattal 1 ellenében elhatározta, hogy Pétervár városához átiratot intéz, a melyben a községtanács rokonérzésének és jókivánatainak ad kifejezést, Oroszország, valamint hadserege és haditengerészete (?) iránt. Továbbá egyhangulag megszavaztak 20.000 frankot az orosz és japán sebesültek számára.

Az oroszok reménykedése.

Pétervári jelentés szerint az oroszok abban reménykednek, hogy a háborút mégis választott bíróság ítéletével fogják eldönteni. Ez a vékony reménység bizonyítja, hogy nagyon meglehetnek szorulva az orosz komák.

A társaságból.

Nem viszketegeből cselekedtem ezt azt írást, a mely a debreczeni szanatorium-estély rendezőségének összeállításával függ össze. Ugyanis a hölgy rendezőség összeállításánál olyan tüneményeket észleltem, melyeket szó nélkül nem hagyok.

Az este szives ajánló sorok kíséretében közöltem le a szanatorium-estély rendezőinek névsorát; mert lapunk iránya minden nemes, emberbaráti eszmét pártolni. Ma azonban a mikor a napvilágánál a rendezésre felkért urhölgyek névsorát figyelmesebben átolvastam, gondolkozóba estem. Mi lehet az oka annak, hogy a rendező-urhölgyek diszes névsorába a debreczeni és vármegyei uri társadalom egyetlen kiváló zsidó hölgy tagjának a nevét sem találtam bevéve? Ez fölhaboritott engem, pedig még az ellenségeim sem foghatják reám, hogy valaha a zsidóság némely részénél tapasztalt beteges hiúságon (a magam hasznára) számításból lovagoltam volna, sőt a zsidóságnál tapasztalt tulzásokat mindig oly nyíltan megróttam, ha tetszett ha nem, mintahogy a saját felekeztem tulkapásait sem helyesltem soha.

Éppen azért az én felháborodásom nem mű felháborodás, hanem lellem mélyéből fakad az; mert azt még a zsidóság bevallott ellenségének is el kell ösmerni, hogyha valakik áldozatokat hoznak hazánkban művészet, irodalom, emberbaráti czélok előmozdítására, azok között a művelt és áldozatkész zsidóság az elsők között járt és jár. Ezt senki sem tagadhatja; éppen azért önkénytelen a kérdés, hogy a szanatorium-est hölgyrendezőinek diszes névsorában miokból nem látjuk ott tündökölni a debreczeni- és vármegyei művelt zsidóság egyetlen kiváló hölgytagját sem?

Ennek, szerintem, kétféle oka lehet, a szanatorium-est rendezőségébe vagy meghívtak több zsidó urhölgyet is, ámde a hölgyek miért-miért nem visszautasították a felszólítást. Ha ez a zsidóurhölgyek jószívével, finom érzésével, buzgóságával teljesen ellenkező eset, a visszautasítás esete forog fent, akkor — bár kedves hölgyekről van szó — megrovom őket. De több szót nem mondok; mert uri ember a hölgyeket még virágszállal sem ütheti meg.

Azonban súlyosabb megítélést érdemel az eset; ha a zsidó urhölgyek kimaradása és kihagyása azon okból történt; mert a hölgyrendezés összeállításánál fel sem kérték, figyelembe sem vették, magyarán megmondva, miért-miért nem? . . . szándékosan mellőzték őket.

Nem hihetem ezt; de ha hölgyek-

Selejtezett keztyük 60-75-90 krért
kapható NAGY ANDRÁS keztyü- és kötszer gyárában DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

kel szemben mégis szándékosan történt ez a sértés, ez a lekicsinylő mellőzés, akkor én a magam jobb izlésének és lovagias érzéseimnek tartozom azzal, hogy teljes tisztelettel kérjem csekélységem törlését az est rendezőinek sorából.

ifjabb Móricz Pál.

UJDONSÁGOK.

— **Bőjti istentisztelet.** Az ágost, hitv. ev. templomban szerdán d. u. 3 órakor bőjti istentisztelet lesz.

— **Felhívás a polgármesterhez.** A fogyasztó közönség és a debreczeni sertés kisipar- és kereskedelem érdekében intézzük Debreczen szabad királyi város polgármesteréhez ezen sorokat. A fogyasztó közönség megnyugtatójáról és a sertéshus ipar és kereskedelem hitelének a megmentéséről van szó; melyet a botránys dőghussal való tüzérekedések miatt a legrosszabb hirbe hoztak már eddig is a szájról-szájra terjengő gyanúsítások. A Debreczeni Független Ujság hívta fel először a közfigyelmet a vészes disznóhús fogyasztási forgalomba hozásával elkövetett visszaélésekre; most már a hatóságban a sor, hogy a mielőbb végrehajtott pártatlan vizsgálattal kiderítse, mely hizlalók, mely hentések követtek el büntetést érdemlő visszaélést. Ezeket a bűnösöknek bizonyult embereket példásan meg kell büntetni és az ítéletnek a nyilvánosságra hozásával a közönség előtt is meg kell ösmertetni; mert csak így lehet elejét venni a további hasonló visszaéléseknek; de így lehet elejét venni a további gyanúsításoknak is, melyek alattomban bepiszkolnak, megrágalmaznak mindenkit és végletekig izgatják a tájékozatlan közönséget. Mert türethetetlenek és tarthatatlanok már ezek a gyanúsítások mind a visszaélésekben ártatlan sertéshus iparosokra és kereskedőkre, akik naponta panaszra járnak hozzánk, mind reánk, kiktől a közönség a neveket, az ítéletek nyilvánosságra hozatalát követeli. Már pedig sem a vizsgálat végrehajtása, sem az ítéletmondás nem feladata az ujságnak, ez teljesen hatósági feladat, a melynek elébe nem vághat az ujság, ha csak az az ujságszerkesztő a vádlottak padjára nem akarja vinni a börtönt — esetleg — ártatlanok meggyanúsítása miatt. Mi azért a közönség megnyugtatója érdekében, a debreczeni sertéshus ipar és kereskedelem tisztességének megbizhatósága érdekében nyíltan felkérjük a polgármesteret urat, hogy a visszaélések ügyében a vizsgálatot mielőbb fejeztesse be és az ítéleteket pedig hivatalos uton hozza nyilvánosságra; mert a további visszaéléseket és gyanúsításokat így lehet egyszersmindenkorra elfojtani. Egyszersmind szigorú, példás megtorlást kérünk azon hivatalos közegekkel szemben is, a kiket ezen visszaéléseknél mulasztás vagy bármely más érdekesség terhel. Ennyit elvár polgármesterétől a debreczeni közönség!

— **A kamara közgyűlése.** A kereskedelmi és iparkamara elnöki tanácsa kedden délután 5 órakor Szabó Kálmán elnöklése alatt ülést tartott. Ez a kalommal megállapította az elnökség egyebek közt a legközelebbi közgyűlés napját és napirendjét is. A közgyűlés napja márczius 17 s napirendjén szerepel a segédtitkári állás betöltése is. A segédtitkári állás betöltése az elnöki tanács jelölése alapján titkos szavazással, szavazó lapokkal történik. A közgyűlés előtt az elnökség informálni fogja a kamara bel- és kültagjait a jelölés sorrendjéről.

— **Legeltetés.** A birkatartó gazdák már sürgetik a hatóságot, hogy a Hortobágyra kihajthassák az állatjaikat. A városi tanács a legeltetést a jövő héten már meg is engedti.

— **Névnapi ajándék a költő papnak.** A helybeli jeles költő papnak, Jánosi Zoltán ev. ref. lelkésznek, debreczeni nő-tisztelői, nevenapja alkalmából, egy valóban értékes masszív ezüsből készült tintatartóval kedveskedtek.

— **Szabad-iskola.** Ma, szerdán délután 5 órakor Sáfány Lajos előadást tart a lélektanból a megyeháza tanácstermében. Az előadásra a művelt közönséget tisztelettel meghívja a szabad-iskola intézősége.

— **Aszfalt a Batthyány utcában.** Régi panasza már a Batthyány-utca lakosságának, hogy járdája közveszélyes és hogy az aszfalttal cseréltessék fel. A mérnök már költségvetést is készített, de a munkát még mindig nem kezdték meg, ami miatt nagy az elkeseredés a Batthyány-utcai lakosok közt. Mint értesülünk, az utca aszfaltozásához a jövő hónapban már hozzá fognak.

— **Tisztújítás a függetlenségi körben.** A debreczeni függetlenségi kör tisztújító közgyűlését 13-án vasárnap délután fél 3 órakor tartja meg a kör helyiségében.

— **Eljegyzés.** Nagy Vilmos főgymn. tanár eljegyezte özv. Szabó Antalné szül. balkányi Szabó Elvira kedves és szeretetreméltó leányát Gizellát.

— **Pinczerek gyűlése.** A debreczeni pinczér betegsegélyző egyesület e hó 29 én éjjel két órakor tartja közgyűlését Rosenberg Simon elnöklése alatt. A betegsegélyző elnöksége átiratban fogja fölkeríteni a főnököket, hogy az alkalmazottjaikat 8 napon belül jelentsék be és ne késedelmezzenek hónapokig, mint egyesek tették eddig.

— **Hajdúvármegye központi választmánya** márczius hó 12-dik napján délelőtt 10 órakor a vármegyei ház gyűléstermében ülést tart. A gyűlés egyetlen tárgya az 1905 évre érvényes biró országgyűlési képviselői választói névjegyzékek kiigazítása céljából elrendelt és szükséges intézkedések megtétele.

— **Eskütétel.** A központi választmány által kiküldött összeíró küldöttségek azon tagjai, akik a mullock nem jelentek meg, pénteken délután 4 órakor fogják letenni az esküt a polgármester kezébe.

— **Meghívás közgyűlésre.** A debreczeni tisztviselők önszegélyző-egyesülete márczius hó 20-án délelőtt 10 és fél órakor a „Jogász és Tisztviselői Kör“-nek gróf Degenfeld-tér 2 ik szám alatt levő helyiségében rendes közgyűlést tart, melynek tárgyai: A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes tag megválasztása. Az igazgatóság jelentése az egyesület 1903-ik évi működéséről, az 1903. évi mérleg és a felügyelő bizottság jelentésének bemutatásával; határozat a felmentvény megadása tárgyában. Ugyanannak javaslata a tisztviselők jutalmazása, a tisztajövedelem felosztása és közszönetnyilvánítások tárgyában. Az alapszabályok értelmében esetleg a közgyűlés előtt 3 nappal beadott indítványok tárgyalása. Hét kilépő és egy elhalt igazgatósági rendes tagnak 3 évre választása. A felügyelő-bizottságnak újabb egy évre megalakítása.

— **Vészes husból kolbász.** A piacra tartott vizsgálat alkalmával Csáki János, a vágóhídi igazgató, Vavra József állatorvos Nagy Józsefné Kovács Zsófi mikespercsi kofától több döghusból készült kolbászt koboztak el. A rendőrségre vitték a döghust az aszszonynyal együtt, akit nyomban száz koronára ítélték. A döghusból készült kolbászokat pedig megsemmisítették.

— **Elszámolás a homokkerti gyűjtésről.** A homokkerti imaház részére f. hó 1-éig engedélyezett gyűjtés befejeztetvén, az elszámolás 5-ikén szombaton délután történt meg. Jelen voltak az ev. ref. egyház kiküldöttéi Harsányi Gusztáv törvényszéki bíró, dr. Bacsó Dezső ügyvéd presbiter és Nagy László számvevő. A gyűjtés eredményéről Sövényi István, Bujdosó András, Tordai Gábor tanító a maga és a Kurucz Lajos képviselőjében és Békéssy András számolták el. A hivek részéről mint bizalmi férfiak voltak Ecsedi István és Kovács Mihály homokkerti lakosok. A gyűjtésről illetve az elszámolásról jegyzőkönyv vétetett föl és miután az rendben találtatott a gyűjtőknek a felmentvény megadatott. A készpénzbeli adományokat 1097 kor. 55 fillért, az ajánlatot tevők névsorát illetve kimutatását, az adományozott fölszerelési tárgyakról fölvett leltárt dr. Bacsó Dezső ügyvéd presbiter ur vette át ideiglenesen, hogy azal nagytiszteletű Szele György ev. ref. lelkész urnak beszámoljon; miután annak további kezelésével nevezett lelkész bízott meg a ref. egyház presbiteriuma által. A gyűjtéssel megbízottak és a hívők részéről megjelent bizalmi férfiak a hivek nevében azt a kijelentést tették és vétették jegyzőkönyvbe; hogy most már az egyház — miután a hivek áldozatkészségükről és lelki-szükségletükről tanubizonyságot tettek — tegye magáévá a homokkerti hivek eddig mostohául, árván hagyott ügyét és azt tovább minden megszakítás nélkül a hivek közmegelegedésére folytatni sziveskedjék.

— **Mende-monda Biró Lajosról.** Biró Lajos debreczeni időzése alkalmából a „Pesti Napló“ — „Tarka Krónika“-rovatában egy ösmeretlen valótlan mende-mondát közöl Biró Lajosról. Valótlan ugyanis, hogy Biró Lajos Debreczenben született volna, valótlan, hogy a kollegiumban olyan öreg kanna volna, a melyhez az ösmeretlen mende-mondázó a következő régi felmelegített históriát költi:

Biró Lajos, a nevezetes utazó a minap szülővárosában, Debreczenben járt és nagy tisztelettel fogadtatott. A többek között elvitték a kollegiumba is, ahol a tudós professzorok a kollégiumi muzeumban nagy dicsekvéssel mutogatták meg neki antik kincseiket. A többek között megmutatták neki egy ódon magyar boros kannát is és az egyik professzor nagy képpel mondta.

Legszebb és legolcsóbb Neumann Testvéreknél kaphatók
férfi- és fiu kalapok TISZA PALOTA.

— E kanta valóságos háborút idézett elő köztünk. Méltóztatik látni e három betűs fölíratot rajta. J. H. S. Ez szerény nézetem szerint azt jelenti, hogy Jesus Hominum Salvator.

A másik bosszusan dörmögte.

— Eh, dehogyan! Minden kétségen felül áll, hogy e három betű azt jelenti, hogy: In Hoc Salus!

A harmadik professzor megvetően közbeszólt:

— Kutatásaim kétségtelenül kiderítették, hogy e három betű jelentése: In Hoc Signo!

Már-már újra összekaptak a tudós professzorok, mikor az igazgató aggodalmasan fordult Biró Lajoshoz:

— Nos, döntse hát ön el, melyiknek van igaza?

Biró Lajos mosolyogva válaszolta:

— Én azt hiszem, hogy egyiknek sem. Mert e három betű azt jelenti, hogy: Igunk Hát Sógor!

A három tudós professzor a homlokára ütött, aztán összenézett. Ezt bizony maguktól is kitalálhatták volna, ha nem nézték volna a dolgot olyan nagyon — tudományosan.

(Beküldő Magnus Bendeguzius, Siófok.)

— **Hirtelen halál.** Szöllőssy János derecskei gazdálkodó, a ki a debreczeni vásárra jött, hirtelen összeesett és meghalt a kistemplom előtt. A rendőrség beszállította a kórházba. Szívszélhűdés érte a 38—40 éves embert, akinek zsebében 473 koronát találtak. A rendőrség táviratilag értesítette hozzátartozóit, hogy jöjjenek a temetésére.

— **Katonaság a mult hóban.** Február havában volt Debreczenben: Közhadseregbeli 1478 ember 579 ló, honvéd 926 ember, 393 ló, összesen 2404 ember, 972 ló. Beszállásolást nyert 1 tábornok, 4 törzstiszt, 8 főtiszt, 150 ember és 150 ló. Előfogat 1 esetben adatott.

— **Szégyeljék magokat.** A Sesztina-féle régi jönevű nagykereskedő céghez egy kereskedősegéd ajánkozott. Háromféle bizonyítványa is volt a segédnek; csak hogy mindhárom német nyelven volt írva. Az egyik bizonyítványt Holländer József Zomborból, másikat Löwy Adolf Neusohl-ból (Besztercebánya), a harmadikat Salamon Landau ur Ungvár-ból állították ki. Szégyeljék magokat.

— **Petőfi emlékünnap.** A debreczeni ev. ref. főgymnásiumi Önképző kör, a főgymnásiumi Zenekör közreműködésével f. év március hó 12-ik napján, szombaton délután 5 órakor a főiskola disztermében Petőfi emlékére irodalmi ünnepet rendez, a melyek műsora következő: Megnyitó beszéd. Tartja dr. Csűrös Ferenc az Önképző-kör felügyelő tanára. Petőfi nóták. Előadja a főgymnásiumi Zenekör. Oda. Irta Julov Viktor gymn. 8. o. t. Szavalja Pelesky Sándor gm. 7. o. t. Alkalmi beszéd. Tartja Oláh Béla gymn. 8. o. t. az önképzőkör elnöke. Petőfi: „Te vagy, te vagy barna kislány”. Magyar ábránd, Székely I.-tól. Zongorán előadja: Tatai Zoltán gymn. 7. o. t. Petőfi tündéralom. Szavalja Kádár István gymn. 8. o. t. „Cipruslombok Etelke sirjáról”. Értekezés. Irta és felolvassa Eöry Kálmán gymn. 8. o. t. Hubay. Mazurka A moll. Hegedűn előadja Schenk István gymn. 8. o. t. Zongorán kíséri Tatay Zoltán gymn. 7. o. t. Mily szép a világ. Költemény Petőfitől. Szavalja Nagy Imre gm. 8. o. t. Rákóczi-induló. Előadja a főgymnásiumi Zenekör.

— **Az Ungvári Sándorka jószive.** A következő kedves kis történetről értesültünk: Ungvári Sándorka 6 éves gyermek Vetésy Mihály urtól 2 koronát

kapott azon alkalomból kifolyólag, hogy a Kossuth-dalkör f. hó 14-én tartandó dalestélyen elszavalandó „Talpra Magyar” Vetésy urnak elszavalta. Ungvári Sándorka ezen 2 koronát és a fillérenként összepórolt 54 fillérjeit a siketnémák intézete javára való eljuttatása céljából szerkesztőségünkbe adta. A midőn ezen összeget, kiadóhivatalunk közvetítésével rendeltetési helyére juttatjuk, azon óhajunknak adunk kifejezést, hogy bárha adná az ég, hogy sokan követnék ezen nemes szívű gyermek példáját.

— **Rendőrségi jelentés a mult hóról.** Letartóztatott csalásért 1, kihágásért 228 egyént, az ügyészségnek átadtak 1 egyént. Eltolonczoltak 49, a városon keresztül 48 egyént, kényszerutlevéllel 26 egyént. Iparengedély 32 adatott ki, érte 340 korona folyt be. Munkakönyv 43 adatott ki.

— **A Kossuth-dalkör** f. hó 14-én, este 8 és fél órakor a „Bika” disztermében tartja meg zártkörű dalestélyét. Kökert Gusztáv a karnagy a hazafias műsört itt adjuk. 1. Nyitány. Kiss Béla zenekara által. 2. Himnusz Erkel Ferencztől. Zenekar kísérettel előadja a dalkör. 3. a) „Talpra magyar” — Petőfitől. Szavalja: Ungvári Sanyika. — b) „Talpra magyar” ifj. Szotyori Nagy Károlytól. Előadja a dalkör. 4. Kossuth dala, Gál Ferencztől. Előadja a dalkör. 5. Honvéd zászló, Kernertől. Előadja a dalkör. 6. „Kossuth induló” Mérytől. Előadja a dalkör. Táncz is lesz.

— **Leütött kupecz.** A marhavásárban Fehér László tehenet akart venni. Gutohn Adolf alkusz azonban alkudozás közben elütötte kezéről a tehenet, mire Fehér olyan dühös lett, hogy botjával leütötte az alkuszt, aki súlyos sérülést szenvedett.

— **Elítelt izgága asszony.** A rendőrség több napi elzárásra ítélte Kis Péternét, aki február 27-én a piacon nagy botrányt csapott és Bódog Zsigmondné urnót és Boldog Zsuzsanna árusasszonyt megtámadta; sőt az utóbbit nemcsak szóval, hanem tetteleg is bántalmazta. A részeges asszony amugy is réme a piacnak, amiért a város területéről kitiltották. Mikor ezen izgága asszony viselt dolgáról hirt adtunk, a két panaszos nevé összeceréltük, amit most igazitunk helyre.

— **Debreczeni Ingatlanok Forgalma.** Székely Elek és neje Medgyesi Rozália, veszik a debreczeni 6020. sz. tjkvben foglalt 278 négyszögöl homokkerti szőlőt Lengyel János és neje Barna Erzsébettől 2900 kor. Nagy Mihály és neje Balogh Julianna, veszik a debreczeni 8848. sz. tjkvben foglalt Csapó utca 87. számú háztáni 3 hold 233 négyszögöl ujosztású földből a Nagy Sárát illető kétharmad részt 8000 kor. Tokaji István és neje Dobi Róza veszik a debreczeni 1772. számú tjkvben foglalt Honvéd-utca 15. sz. házat Tömösváry Mihálytól 4000 kor. — Sonnenberg Dávid Móriczné Feischel Zseni és társai veszik a debreczeni 4351 sztjkvben foglalt 11 hold 454 négyszögöl ondódi földet árverésen 6600 koronaért.

— **Talált katonakönyv.** Egy (Felix) Bodog Rakovszky névről szóló „Militär Pass találtatott, mely alulirotnál van letéve s töle az igazolt tulajdonos mindenkor átveheti Lippe József tanító és képezdei hittanár Simonffy-utca 55.

— **Elveszett** egy széles ezüst foglaltu gyémánt fülbevaló és mert az kedves emlék, 100 korona jutalomban részesül az illető, aki a r. kapitányság bünygyi osztályához, vagy pedig szerkesztőségünkhez be-szolgáltatja.

x **Törlesztéses kölcsönök** 4—4¹/₂ % kamatozás mellett a leggyorsabban eszközöl az Ingatlan és Földhitel Forgalmi Intézet, Debreczen Hunyadi u. 17. sz. a hol mindenféle felvilágosítás díjmentesen nyerhető.

x **Menté** nél van mindenféle a mi szép, jó s ami kéne.

TÁVIRATOK.

Tisza Pisták, mint honmentők.

A Tisza István gróf uri társasága, a pártkörbe, ma este, „kifelé” zajos és tüntető pártgyűlést tartott. A hazaárulás útjára tévedt mamelukokat Tisza gróf harcziás szónoklattal buzdította a husos fazékért való végső harcra.

Tisza István a — magyar nemzetnek — beadott indítványát szépitgette az uritársaság előtt. Nem halogathatta már tovább ezt a lépését. A parlamenti anarkiát a többségnek végre meg kell szüntetni és midőn az obstrukciót lehetetlenné teszi, csupán a honnal szemben való köteletségét teljesíti a többség. Ennek a harcnak előbb-utóbb kikellett törni. Most hát vivják meg a nagy harcot; mert ez az igazi honmentő akció. Az ellenzéki fenyegető hangoktól nem szabad visszariadni. A házszabályok végleges módosítását különben az összes pártok bevonásával szándékozik befejezni. És némely engedményre is hajlandó. Azonban klotürt nem akar; csupán a parlamentet akarja a lejáratástól megmenteni.

A Tisza zajos helyesléssel fogadott kijelentései után Jossipovich bejelenti a horvát képviselők csatlakozását.

Kubinyi Géza pedig hűségesküt fogadván, kijelenti, hogy Tisza őt meggyőzte és hogy nem lehet a pártban olyan hitvány ember, a ki most a harctól visszariad.

A király éltetésével oszlott szét a Tisza-féle közkereseti társaság... Szegény király.

Apponyi a harcz mellett.

Az Apponyival kivált 35 képviselő az este értekezletet tartott a Pannóniában. Kimondták, hogy külön pártkör helyiséget alakítanak. Elnökül Szentiványi Árpádot választották meg és Apponyi Albert gróf indítványára a legélesebb, a legmesszebbmenőbb harcot indítják meg a Tisza hazaáruló merénylete ellen; mert ennek az embernek bukni kell.

Vilmos huszár-főhadnagyból képviselő.

A késő esti órákban zajlott le a bodajki pótválasztás, a melyen Perczel néppárti és a pártonkívüli Széchényi Viktor gróf, a volt Vilmos-huszár főhadnagy mérköztek. Széchényit 1557 szóval választották meg a Perczel 1150 szavazata ellenében.

Bánffy lemondott az udvarmesterségről.

A Politikai Értesítő közlése után, tudósítónk lapunk zártakor, nagy politikai küzdelem előriadóját jelenti. Ugyanis báró Bánffy Dezső lemondott az udvarmesterségről; mert képviselői mandátumot akar vállalni és a képviselőházban is küzdeni akar a zászlójára írott dicső nemzeti jogokért.

Színház.

Műsor:

Márcz. 9. szerda: Brankovics György, színmű.
Márcz. 10. csütörtök, először: Fecskék, daljáték.
Márcz. 11. péntek: Fecskék, daljáték.
Márcz. 12. szombat: Fecskék, daljáték.
Márcz. 13. vasárnap d. u.: Fifi, daljáték, este: Magdolna, színmű.

Cassanova. Kedden este *Cassanova* került ismét színre szép közönség előtt. A darab jó előadásban folyt le s poetikus részleteivel többször gyönyörködtette a hallgatóságot. Mezei szépen énekelt, ő és Felhő Rózsi sok tapsot arattak, ügyesen játszott Faragó is.

Japán színházak. A japán színházi életéről érdekesítő cikkeket közöl „A színház” művészeti hetilap e heti száma. Dr. Nimots S. japáni főmérnök, a ki a napokban Budapesten volt érdekes dolgokat mond el a japáni színházokról, a melyet 2 kép és egy londoni levél is ösmertet. A tizenhét gyönyörű képpel díszített füzet a következő cikkeket tartalmazza: Jókainé a német színházban, A műhelyben, a zongorapróba, Színházi hét. A mi ifjuságunk, Furcsa gondolat, A színpadi arcfestésről, Vidéki színházak. A *színház* egyes számának ára 20 fillér s minden tőzsdében kapható. Szerkesztőség és kiadóhivatal VIII. Baross-u. 59.

Az aradi közönség Zilahy Gyula mellett. Az aradi Nemzeti Színház pályázata felett most kell döntenie a színiügyi bizottságnak, amely újabb három évre adja ki a színház bérletét. A bangulat most tünnetőleg Zilahy Gyula mellett nyilatkozik meg. Különösen a Király házasság című vigjáték előadásán részesítették hatalmas ovációban Zilahyt, aki **rengeteg virágot és három ezüstkoszort is kapott.** Zilahy mint művész és igazgató egyaránt bírja az aradi közönség nagyrabecsülését, amely állandóan és szolidárisan kitart mellette.

Pályázat a színházra. A színházbizottság után a tanács is foglalkozott a színházi pályázat feltételeivel Vecsey Imre főjegyző elnöklete alatt. A tanács a pályázati feltételeket csaknem a régebbi feltételekkel elfogadta. A lényegesebb változás csupán az, hogy a színházat ezentúl hat esztendőre adják bérbe. A szerződést Máramarosziget és Nyiregyháza városok tanácsának is bemutatják, miután Debreczennel közös színiügyi kerületet alkotnak és csak azután írják ki a pályázatot.

Színházi értesítések. Szerdán kerül színre Obernyik Károly 5 felvonásos szomorujátéka a „Brankovics György”. A szomorujáték szereposztása a következő: Brankovics György, Szerbia fejedelme — Csiky László, Gerő — Krasznay Dezső, István — Csige Ilonka, Lázár — Cserny Béla, Pál — Nagy János, Iván — Virágháty Lajos, Székely János — Sebestyén Géza, Hunyady László — Pataki Béla, II-ik Murat szultán — Klenovits György, Cselebi — Szalay Károly, Vazul — Szilágyi Aladár, Radó — Iványi Antal, Mara — Menszáros Margit, Fruzina — Havasi Szidi, Ayda — Püspöky Rózsi, Zulma — Székely Ilona, Szolga — Faragó Ödön. Szerdán tartják a főpróbát Konti József 2 felvonásos legújabb operettjéből a „Fecskék”-ből. A „Fecskék” csütörtöki premierjére jegyek előre válthatók.

Törvénykezés.

Gyujtogatás bosszúból. Hajduhadházon, amint meg is irtuk, *Bosnyák Géza* bosszúból felgyujtotta tavaly nyáron a szeretője apjának, *Takács Gábornak* a házat. A debreczeni esküdtbiróság hétfőn és kedden tárgyalta az ügyét és miután bűnösnek mondta ki, a törvényszék két és fél évi fegyházra ítélte. Ugy az ügyész, mint az elítelt és védője felebbeztek.

Sajtóper a primadonna leveléért. A nyáron nagy sajtó-kampány fejlett ki Ruzsinszky Ilona, a nagyvára di színház primadonnája körül a gyulai események miatt. Varga Lajos gyulai rendőrkapitány, akit különben fegyelmi hatósága dorgálásra ítelt, beleavatkozott a művésznő életébe a Függetlenségben is megjelent a véleménye, amelyre a művésznő erőteljesen válaszolt. Ruzsinszky-nak az aradi Függetlenségben megjelent levele miatt Varga Lajos sajtóper indított a művésznő ellen, akit a napokban hallgatott ki Nizsalovszky Endre nagyvára di vizsgálóbíró. Ruzsinszky Ilona a cikkért a felelőséget elvállalta, a sértő kifejezésekért azonban Szüts Dezső áll helyt s bizonyítja, hogy jogos magánérdek megvédése vezette őket a cikk közzétételében.

REGÉNY-CSARNOK.

Honvéd-világ.

Öreg honvédek elbeszélései után írott csatatörténetek ifjabb Móríc Pál-tól.)

A gazda fedett kocsin utazott. A falkát meg a szokott módon a hajcsárok hajtogatták. Feketés, sűrű porfelhőket vert fel a jóság, a melyet a hajcsár csapat igyekezett mindenképen rendben tartani. Ki elől, ki hátul, ki oldalt térítgette a szél marhákat, hogy azokat mégis valamely rendben a tiszai hajóhídon áthajthassák. Ezen ártatlan csapat jutott most szemközt a bosszúért lihegő szegedi nemzetőrökkel, akik nagy felháborodásukban rendetlen csapatokban rohantak Szőreg felé bajtársaiknak segítségére. És épp szembe találkoztak e kupecz karavánnal. Az idegen öltözetű kereskedőt, a torzonborz, piszkos, marcsona hajcsárokat ráczoknak nézték és a nemzetőrök e szerencsétleneken, meg a jóságon töltötték első bosszújukat. A hajcsárok közül néhányat ott a helyszínen lelőttek. A gazdát pedig a 3 lótlól huzott kocsin puskalövéssekkel kergették be Szegedre. De erre száguldott a megvadult marha falka is, mely mindent letaposott, ami útjába került. E zavarban futva menekültek a város felé a még életben maradt hajcsárok is, akik el sem tudták képzelni, hogy miért kerültek ily halálos veszedelembé.

Eszeveszett zavarodás támadt a városban. Olyan riadalmat keltett a megvadult falka, mely áttaposott minden akadályon. A porfelhő mely rohanásuk után támadt, oly óriás volt, hogy a toronyörök azt hitték, valami hatalmas ellenséges lovascsapat rohan Szeged felé. Tehát félre verték a harangokat, a lakosság elrémülve kiáltotta:

— Jönnék a ráczok! Itt vannak a ráczok!

A menekülő marhakereskedőre pedig azt kiabálták üldözői, mivel vágatva hajtatta a három lovát, hogy a város felgyujtására jött. Akadt száz és száz hívője a badar, alaptalan híresztelésnek és akadt az

utczán puskás ember is elég, aki reálövöldözött a menekülőre. A városháza elé elérvén, a kocsis holtan bukott le az ülésről. Össze vissza lövöldöztek a szegény lovakat is, de még annyi jártányi erejük volt, hogy a kocsit a gazdával együtt elvonszolták a felsővárosi sóház előtti térig. Itt a lovak összerogytak. A marhakereskedőt, a kocsiól lerántván, agyonverte a feldühödött tömeg. Teljesen szétverték még a fejét is.

Midőn a szétmarcangolt holttestet meglátta valami Benitzki nevű ügyvéd uriember, nem állhatta meg, reá szólt a vadul ujongó bösz tömegre.

— Atyafiak! Ez már mégis istentelen ség! Hátha ez a szegény ember ártatlan volt? Nem félnek kendtek az Istentől? . . .

— Üsd agyon! Ez is hunczut rácz! kiáltották.

És a tömeg közül egy gazember hátulról agyonlőtte az ügyvédet. A meggyilkolt kereskedő marháit a városi tanács vette gondja alá. A néhány életben maradt hajcsárt pedig Korda János nemzetőri ezredes mentette meg saját életének kockázataival. Bekísérte a szerencsétlen ördögöket a várba.

[Folytatjuk.]

VÁROSI

SZÍNHÁZ.

Folyó szám 187. Bérlet 133 ik szám (A)
Debreczen, szerda 1904. évi márc. 9-én

Brankovics György.

Szomorujáték 5 felvonásban. Irta: Obernyik Károly.

Nyilttér.

Dr. Rózsa Ignác

egyetemes orvostudor

az emésztőszervek betegségeinek szakorvosa.

Nyáron: fürdőorvos Karlsbadban.

Lakik: Hatvan-utca 57.

Rendel: d. e. 9-10, d. u. 3-5.

Előnyös olesó szabott árak mellett beszerezhető: első rendű **Bumburgi, Hollandi, Creás és czérna fonal vásznak, Schroll-féle chiffonok, csikós jegyű havasi vásznak, Damaszt asztalneműek, törülközők, minden fajta vászton zsebkendők és rövidárak, ág- és asztal terítők, derék aljtokok saját készítettű paplanok, matraczok, továbbá elvállalom mindennemű férfi-, női-, gyermek fehérneműek gyors és pontos elkészítését minta vagy mérték után.**

Teljes tisztelettel

Nádudvary Lajos

Vágó Andor-féle üzlet

— Piacz-utca 28. sz. —

a nagy tőzsde mellett.

A fent jelzett vászonneműimet előnyös bevásárlásaim folytán, tekintettel a nagy ár emelkedésre, még a régi árak mellett szolgálom igen tisztelt vevőimnek.

A tudomány-egyetem klinikája gyógyczélokra elfogadta és használja
A Kolozsvári (Heinrich J.) Ásvány- és Gyógyszappangyár B. T.
gyártmányait

Kiváló gyártmányaik Kénszappan, Kénkátrány-, Kátrány-, Borax, Benzoe-, Chreolin-, Lanolin-, Iohtiol-, Fehérkátrány, Kénes fehérkátrány-, Epe, Salicyl-, Neutral-gyermekszappan a bőr mindennemű rendellenességei ellen a legnagyobb sikerrel használhatók az egyedül tényleg **desinficiáló** és egyuttal a **legideálisabb toillette-szappan**.

Különlegességünk a Szent László szappan a szab. Ásvány-, Hygiea-, Irodaszappanoknak, melynek festéket, zsirt, olajat, vagy bármennemű foltot hideg vízben is azonnal eltávolíttatnak a kézről.

Egyedül gyártói Kapható minden gyógyszerárban és még minden jobb fűszerüzletben és illatszertüzletben.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Arany János, vagy mellette eső utcákban, 18 éves tanuló fiam részére teljes ellátást keresek keresztény uri családnál 22-25 frt havi díj mellett. — Ajánlatot kérek Csongrádra e hó 12-ig. Csejthey Lajos gyógyszerész.

Zongora rövid kereszturozva matfában egész új eladó. Tizenháromváros-utca 30.

Phonograf (beszélő gép) hengerek 1 frittól kezdve, **czimbalom sodrott hurok 8 krajczárért** kapkátók **SCHMIDT S. zongora és hangszer raktárában.**

Egy udvari lakás azonnal kiadó Szécsényi-utca 27. sz. a., ugyanott egy szoba butor eladó.

Kaiser Salamon Hatvan-u. 2. szám. Ajánlja dusan felszerelt **vászon** kézműáru férfi-, fiu- és gyermek öltönyöket. Tavaszi női palettok, gallérok, férfi és női ruhaszövetek, tükör és képek nagy raktára. Kényelmes havi és heti részletekben. Vasuti és állami tisztviselők, ugy gyári munkás osztálynak 10% ár kedvezményt nyújtanak.

Ing vasalónó felvételik a gőzmosodába. Csak teljesen gyakorlott egyén ajánlkozása vétetik figyelembe.

Szép bajusz nyerhető a híres Hajdusági pedrő használata által. Debreczenben kapható: Tóth Béla gyógyszerárában, **Böszörményben**: Bernáth Miklós gyógyszerárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél Hajduszoboszlón. Egy doboz ára 50 fillér.

Jó forgalmu helyen fűszerüzletnek való helyiség májusra kiadó Meszena-utca 26 szám alatt.

Egy doboz borostyán-lakk 60 kr., egy doboz linoleum 70 kr., egy klg. gyorsan száradó firneisz 36 kr., hol? Neumann Nándor festék, lakk, kencez és petroleum kereskedésében, Hatvan-utca 5., telefon 205.

Darabos-utca 57. sz. ház, mely 750 forintot jövedelmez évenként, eladó, esetleg kisebb városi vagy kertségbeli házzal elcserélhető.

Szücs munkákat boák készítését gyorsan és jutányosan készít Rózsa szücsmühelye kistemplombazár.

Katona keztyük tisztítását párját 7 krért bálí keztyük tisztítását párját 10 krért vállalom, Péterfia-utca 37.

Ujságárusításra férfiak, nők és 14 évesnél idősebb gyermekek jó jövedelemre azonnal felvételnek. Jelenkezzenek a kiadóhivatalban.

Kitünő borok:

1903. évi handzi asztali	1 liter	26 kr.
1903. „ kövidinka	1 „	28 „
1903. „ kadarka	1 „	28 „
1901. „ hegyi ó bor	1 „	32 „
1902. „ Rizling	1 „	35 „
1901. „ ménesi Siller	1 „	35 „
1900. „ magyarádi	1 „	40 „
1901. „ Buday-féle Rizling	1 „	44 „
1878. „ székelyhidi bakator	1 „	66 „

Kapható: **VÁRAY JÓZSEF**

kereskedésében

Piac- és Simonffy-utca sarok, (városi bérház.)

Allamilag olomzárólt **luczerna- és lóheremag**, eredeti északnémetországi **takarmány répa-magvak** valamint **vetemény- és virág-magvak** legjobb minőségben és napi áron kapható

DEUTSCH ALBERT és FIA

magkereskedésében, Hatvan-utca 9 dik szám.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó”-hoz

Debreczenben, Fötér 31. sz.

Ajánlja a következő közkedveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème

arczsépitő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcznak üdéséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehéríti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb bőrtisztatálanságnál.

— 1 tégely Harmat crème ára 1 korona. —

A kréméhez használandó powder, a

Harmat-arcpor,

mely az arcznak üde, ifju szint kölcsönöz; három féle színben kapható u. m. fehér, rózsas s crème színben. Kitünő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. — Jól tapad és igen jól fed.

Próbadoz ára 50 fillér Nagyobb dobozó 1 és 2 korona.

A Mollitergin

a legkiválóbb arc s különösen kéz-bőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehéríti az arc- s kéz-bőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsiros s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arcbőrt a legrövidebb idő alatt üdév, finommá tesz. Megbaruult kezeket, eldurvult kéz bőrt fehérré, puhává változtat.

Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Mihalovits J. gyógyszerára a Kigyó-hoz Debreczenben.

Dr. Borsos-féle Növényi Hajszesz.

Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóv a fejbőr-betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsiroz, nem piszkítja a fehéreneműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést!

— 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona. —

Dr. Borsos-féle Növényi Hajkenőcs.

Azok részére, kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyan olyan kiváló hatásu hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

— 1 tégely Hajkenőcs ára 1 korona. —

A Mihalovits-féle

Iztelen Csukamájolaj

teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik.

A Mihalovits féle

China-bor.

China-vas-bor.

Condurangó-bor.

Pepsin-bor.

1 üveg ára

1 kor. 60 fill.

Szomorodni borból kiváló gonddal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.